

KÖZLEMÉNYEK A KOLOZSVÁRI M. KIR. TUDOMÁNY-EGYETEM
TÖRVÉNYSZÉKI ORVOSTANI INTÉZETÉBŐL.

AZ ORVOSI KÖZREMŰKÖDÉST IGÉNYLŐ BÜNÜGYEK STA-
TISZTIKÁJA. *)

Dr. Kovács Sándor volt egyetemi tanársegédétől.

Feltűnő lenne egy egyesületnek orvosi alosztályában büntetőjogi statisztikáról szólni, hogy ha ezen statisztika, a mint azt értekezésemnek a címe jelzi, nem kizárólag olyan esetekre vonatkoznak, a melyekben orvosok közreműködése vétetik igénybe. Egy ilyen statisztikai összeállítás pedig az orvost részint közvetlenül, részint közvetve érdekli; — közvetlenül, mert felvilágosítást nyújt azon gyakoriság felől, a melylyel az orvosok közreműködése a büntetőjogi gyakorlatban az egyes bűnesetek szerint igénybe vétetik, és közvetve, mert culturalis szempontból is igen figyelemre méltó tényeket állít eléünk.

Adataimat az országos statisztikai hivatal évkönyveiből merítettem, azok 1873—1880-ig, tehát 8 évre terjednek ki, azért nem többre, mert 1880-on túl a bűnesetek az új büntetőtörvénykönyvnek megfelelőleg, másképen vannak csoportosítva, s így azokat az 1873—1880. év adataival egybefoglalni nem lehet. Az adatok nem terjednek ki Horvátországra, valamint azok között nem foglaltnak a katonai büntető bíróságok előtt lejártnak esetek.

A bűnesetek három csoportra vannak osztva:

I. Csoport: Szemérem elleni büntények.

II. Csoport: Élet és egészség elleni merényletek.

III. Csoport: Magzat elhajtás, — gyermekgyilkosság.

Az első csoportot illetőleg a régi büntető törvénykönyv az erőszakos nemi közösülés, megfertőztetés, vérfertőztetés, és természetelleni fajtalanság kategóriáit veszi fel. Ezek közül az adatok az erő-

*) Előadatott az erdélyi muzeum-egylet orvos-természettudományi szakosztályának 1888. február 24-iki szakülésén.

szakos nemi közösülésre, vérfertőzésre, és a természet elleni fajtalanságra terjednek ki.

A második csoport magában foglalja: a gyilkossági kísérlet, gyilkosság, emberölés vétkes vigyázatlaniságból, és a súlyos testi sérülés büntényét, mely utóbbi a régi büntető törvény szerint a 20 napnál hosszabb idő alatt gyógyuló sérülésre vonatkozik.

Hiányoznak a mint a felsoroltakból látható azon esetek, melyekben a beszámíthatóság képezte vizsgálat tárgyát, — idevonatkozólag az adatok nincsenek feltüntetve.

1-ső táblázat. Szemérem elleni büntények.

É v	Erőszakos nemi közösülés		Vérfertőztetés		Természet elleni fajtalanság	
	Perbe fogottak sz.	Elítéltek száma	Perbe fogottak sz.	Elítéltek száma	Perbe fogottak sz.	Elítéltek száma
1873	262	86	45	23	17	7
1874	226	85	24	12	13	5
1875	252	84	30	9	16	7
1876	289	123	36	8	18	8
1877	242	98	31	4	22	12
1878	222	104	24	14	22	12
1879	303	154	48	29	24	15
1780	323	152	37	19	21	13
Összesen	2119	886	275	118	153	79

Ezen táblázatból kiderül a szemérem elleni büntények számának progressiója, a mennyiben az 1880-ik évben az erőszakos nemi közösülés miatt perbe fogottak száma 23%, az elítéltek száma pedig 76% szaporodást mutat szemben az 1873-ik év adataival.

Kitűnik továbbá, hogy a szemérem elleni büntények legnagyobb contingensét az erőszakos nemi közösülés képezi, t. i. 81·8%-ot, míg a vérfertőztetés 10·9%, a természetelleni fajtalanság pedig 7·3%-ot tesz ki.

Végre előtűnteti ezen táblázat az alapnélküli gyanúsítás gyakoriságát, a mennyiben az elítéltek száma a perbe fogottak számának átlag csak 42·5%-át teszi.

2-ik táblázat. Az elítéltek neme.

Év	Erőszakos nemi közösülés		Vérfertőztetés		Természet elleni fajtalanság	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
1873—80.						
	1884.	2	84	34	71	8

Százalékokban kifejezve a szemérem elleni büntények miatt elítéltek 96⁰/₀-a a férfi, és 4⁰/₀-a a nő; az erőszakos nemi közösülés miatt elítéltek közül 99·8⁰/₀ férfi és 0·2⁰/₀ nő, mely viszony azonban a vérfertőztetésnél és a természet elleni fajtalanságnál nagy eltérést mutat, a mennyiben az előbbinél a nők 28·8, az utóbbinál 10⁰/₀-al vesznek részt. Alig érhető, hogy az erőszakos nemi közösülés miatt elítéltek között nők is — bár igen csekély számmal, összesen 0·2⁰/₀-al szerepelnek. Úgy az új, mint a régi büntető törvénykönyv szerint, erőszakos nemi közösülés csak nőn hajtható végre, és ha a tettes szintén nő, akkor lehet szó pl. fajtalanságról, de nem többé erőszakos közösülestről. A közösülés fogalma a két rendbeli ivarmirigyek differálását feltételezi, s ha pl. egy feminin hermaphrodita, a kinél tehát petefészkek vannak jelen, de a külső nemi részek többé kevésbé kifejlett férfias jelleget mutatnak, ide vonatkozó merényletet követne el, akkor feltéve, hogy a petefészkek jelenléte biztossággal kimutatható, — a cselekmény nem volna erőszakos nemi közösülésnek minősíthető.

3-ik táblázat. Az elítéltek kora.

Szemérem elleni büntények:						
Az elítéltek kora	16—20 év	20--24 év	24--30 év	30--40 év	40--60 év	60 +
Az elítéltek abs. száma	241	320	250	176	84	12
%	22·3	29·5	23·0	16·3	7·8	1·1

A szemérem elleni büntények legnagyobb számmal fordulnak elő a 20—24-ik évig terjedő életkorban, itt kerek számban minden 3500 egyénre esik egy büntény; azután következik a 24—30-ik évig terjedő életkor minden 4700 egyénre egy bünténnyel; és csak ezután a 16—20-ik évig terjedő kor minden 5300 egyénre egy bünténnyel. A 30—40-ik évig terjedő korban minden 10,000; a 40—60-ig terjedőben minden 28,000, és végre a 60 évet meghaladotknál minden 58,000 egyénre esik egy büntény.

4-ik táblázat. Az elítéltek családi állapota.

Szemérem elleni büntények:						
Az elítéltek családi állapota	Nőtlen	Hajadon	Nős	Férjes	Özvegy	
					Fi	Nő
Az elítéltek abs. sz.	720	23	257	12	62	9
%	66·5	2·1	23·7	1·1	5·7	0·8

Ezen táblázat a házasság erkölcsnemesítő hatását meggyőzően tünteti elénk. A míg ugyanis a nőteleneknél minden 1,600 egyénre, addig a nőseknél minden 10,000 egyénre esik egy szemérem elleni büntény. Közül, de közelebb a nőtelenekhez állanak a finemű özvegyek, minden 3,300 egyénre egy bünténnyel. Ugyanez áll a nőkre nézve is. A hajadonoknál minden 37,000, az özvegyeknél minden 79,000, és a férjes nőknél 230,000 egyénre esik egy büntény.

5-ik táblázat. Az elítéltek foglalkozása.

Szemérem elleni büntények:									
Az elítéltek foglalkozása	Határozott foglalkozás nélkül	Napszámos vagy cseléd	Ipari keres. seg. gy. munkás	Földművés	Iparos, keresk. gyáros,	Tudom. vagy művészi fogl.	Tisztviselő	Földbir. t. v. földképénzes	Előbbi rov. alá nem tartozók
Az elítéltek abs. sz.	43	486	126	265	61	17	14	5	66
%	4·0	45·0	11·6	24·4	5·6	1·5	1·3	0·5	6·1

Vonatkoztatva a szemérem elleni büntények számát az egyes foglalkozású egyének számához kiderül, hogy tisztviselők közül minden 2,800, a tudomány- és művészettel foglalkozók közül minden 3,804, az iparos, kereskedő segédek és gyármunkások közül minden 3,815, a földmunkások közül minden 5,360, az iparosok, kereskedők és gyárosok közül minden 6,700, a napszámosok és cselédek közül minden 10,000, a földbirtokosok közül minden 230,000 egyénre esik egy büntény.

6-ik táblázat. Az elítéltek műveltsége.

Szemérem elleni büntények:				
Műveltség	Analphabet	Csak olvas	Ir. Olvas	Magasabb műveltség
Az elítéltek abs. száma	568	63	434	18
%	52·5	5·8	40·1	1·6

A szemérem elleni büntények miatt elítéltek száma, a műveltséget véve alapúl, az analphabeták hátrányára oszlik meg, úgy annyira, hogy míg az analphabetáknál minden 7,400 egyénre esik egy büntény, addig a csak olvasni, valamint olvasni és írni tudóknál 20,700 egyénre esik egy elítélt, vagyis a szemérem elleni büntények az analphabetáknál majdnem háromszorta gyakoribbak.

7-ik táblázat. Az elítéltek vagyoni állapota.

Szemérem elleni büntények:			
Vagyoni állapot	Vagyontalan	Kevés vagyonú	Vagyonos
Az elítéltek ab. sz.	814	222	47
%	75·2	20·5	4·3

Ezen táblázat szerint a szemérem elleni büntények miatt elítélteknek $\frac{3}{4}$ része a vagyontalanok, $\frac{1}{5}$ része a kevés vagyonúak, és nem is egészen $\frac{1}{20}$ része a vagyonosok soraiból kerül. Magának a vagyoni állapotnak befolyása a szemérem elleni büntények gyakoriságára fel nem tüntethető, mert a népszámlálás adatai szorosan a vagyoni állapotra nem terjednek ki.

8-ik táblázat. Az elítéltek előélete.

Szemérem elleni büntények:				
Előélet	Kihágásért büntetett	Hasonnemű büntény miatt büntetett	Egyéb büntény miatt büntetett	Büntetlen
Az elítéltek abs. sz.	89	10	63	921
%	8·2	0·9	5·8	85·1

A szemérem elleni büntények az esetek túlnyomó többségében (85·1%) büntetlen előéletű egyénekre vonatkoznak, s általában túlnyomólag isolált büncselekményeket képeznek, visszaesések igen ritkák, a hasonnemű büntények miatt már egyszer elítéltek száma nem is títi meg az elítéltek 1%-át (0·9%).

9-ik táblázat. A testi épség és élet elleni büntények.

Év	Gyilkossági kísérlet		Gyilkosság		Emberölés		Emberölés vétkes vigyázatlanságból		Súlyos testi sértés	
	Perbe fogottak sz.	Elítéltek sz.	Perbe fogottak száma	Elítéltek száma	Perbe fogottak száma	Elítéltek száma	Perbe fogottak száma	Elítéltek száma	Perbe fogottak száma	Elítéltek száma
1873	4	5	713	253	1769	874	350	166	8807	4604
1874	12	8	667	294	1421	835	259	141	7970	4211
1875	13	3	643	276	1263	737	258	134	8259	4483
1876	14	7	536	211	1594	956	266	154	8926	4865
1877	8	8	547	210	1510	870	230	124	8186	4425
1878	6	6	433	188	1312	795	245	118	7496	4012
1879	7	4	370	147	1537	986	273	163	8026	4841
1880	7	4	393	149	1321	796	295	190	11305	4678
Összesen	71	43	4302	1728	1727	6849	2176	1190	68975	36119
%	0·1%	0·1%	4·9	3·8	13·4	14·9	2·5	2·6	79·1	78·6

10-ik táblázat. A perbefogottak és elítéltek közötti viszony.

A testi épség és élet elleni bűntények:					
A bűntény neve	Gyilkossági kísérlet	Gyilkosság	Emberölés	Emberölés vétkes vigyázatlanságból	Súlyos testi sértés
Perbe fogottak sz.	71	4302	11727	2176	68975
Elítéltek sz.	43	1728	6849	1190	36119
Az elítéltek képezik az azon bűntény miatt perbe fogottak százalékát	60·5	40·1	58·4	54·5	52·3

A testi épség és élet elleni merénylet miatt perbe fogottak közül a legcsekélyebb szám esik a gyilkossági kísérletre (0·08%), aztán a vétkes vigyázatlanságból való emberölésre (2·4%), a gyilkosságra (4·4%), az emberölésre (13·4%), és végre a legnagyobb a súlyos testi sértésre (79%).

11-ik táblázat. Az elítéltek neme.

Év	Gyilkossági kísérlet		Gyilkosság		Emberölés		Emberölés vétkes vigyázatlanságból		Súlyos testi sértés	
	Fi	Nő	Fi	Nő	Fi	Nő	Fi	Nő	Fi	Nő
1873—80										
Az elítéltek abs. sz.	36	7	1483	245	6674	175	1053	137	34735	1384
%	83·7	16·3	85·7	14·3	97·5	2·5	88·5	11·5	96·2	3·8

Az egyes idevonatkozó bűntények közül a nők aránylag legnagyobb számmal szerepelnek a gyilkossági kísérleteknél, az elítéltek 16·3%-a nő, azután a gyilkosságnál az elítéltek 14·3%-a, az emberölésnél vétkes vigyázatlanságból 11·5%. Számuk igen csekélyre apad

a súlyos testi sértésnél (3·8%), és még inkább a szándékos emberölésnél (2·5%).

12-ik táblázat. Az elítéltek kora.

Testi épség és élet elleni büntények:						
Az elítéltek kora	16--20 év	20--24 év	24--30 év	30--40 év	40--60 év	60 éven túl
Az elítéltek abs. sz.	4490	11553	13158	10396	5786	546
%	9·8	25·2	28·6	22·6	12·6	1·2

Míg a szemérem elleni büntényeknél a 20—24-ik évig terjedő életkor adja az elítéltek legnagyobb contingensét, addig ez a testi épség és élet elleni merényleteknél a 24—30-ik évekre áll, a mely korban minden 90 egyénre esett egy büntény; azután következnek a 20—24-ik éviiek, minden 98 egyénre egy bünténnyel, majd a 30 és 40 év köztik 181, a 16—20-ik évig minden 285, továbbá a 40 és 60 év köztiek minden 415, és végre a 60 évet meghaladottak minden 1,295 egyénre egy—egy bünténnyel.

13-ik táblázat. Az elítéltek családi állapota.

Testi épség és élet elleni büntények:						
Az elítéltek családi állapota	Nőtlen	Hajadon	Nős	Férjes	Ö z v e g y	
					Fi	Nő
Az elítéltek abs. sz.	19418	358	22862	1270	1701	320
%	42·2	0·8	49·8	2·8	3·7	0·7

A testi épség és élet elleni büntényeknél szintén a nőteleneket illeti meg az elsőség. 61 egyénre esik náluk egy büntény, azután következnek a fi-özvegyek 121, és a nők 122 egyénre egy bün-

tényvel. A nőknél a férjes nők állanak első sorban 2,217 egyénre egy bünténnyel, utánuk következnek az özvegy nők 2,225, és végre a hajadonok 2,421 egyénre egy-egy bünténnyel.

14-ik táblázat. Az elítéltek foglalkozása.

Testi épség és élet elleni merényletek	Foglalkozás nélkül	Napszámosság vagy cseléd	Iparos, kereskedő v. gyármunkás	Földműves	Iparos, kereskedő vagy gyáros	Tudomány v. művészi fogl.	Tisztviselő	Földbirtokos v. tőkepénzes	Előbbeni cs. alá nem eső
Gyilkossági kísérlet	2	20	7	8	1	—	2	—	3
Gyilkosság	93	641	97	688	84	10	15	5	95
Emberölés	205	2995	339	2647	262	9	31	30	331
Emberölés vétk. v.	38	493	82	406	50	3	24	11	83
Súlyos testi sértés	1237	15095	1904	14327	1232	71	142	83	2028
Összesen	1575	19264	2429	18076	1629	93	214	129	2540
%	3.4	41.9	5.3	39.4	3.5	0.2	0.5	0.3	5.5

Az elítéltek viszonylag legnagyobb contingensét a földműves osztály adja, melynél minden 78 egyénre esik egy büntény. Utánuk következnek csökkenő sorrendben a tisztviselők minden 183, az iparos kereskedő segédek és gyármunkások minden 201, az iparosok, kereskedők és gyárosok minden 253, a napszámosság és cselédek minden 260, a tudomány és művészettel foglalkozók minden 695, végre a földbirtokosok minden 9,200 egyénre egy-egy bünténnyel.

15-ik táblázat. Az elítéltek műveltsége.

Testi épség és élet elleni merényletek	Alfabet	Csak olvas	Ir, olvas	Magasabb műveltség.
Gyilkossági kísérlet	22	1	20	—
Gyilkosság	1013	115	591	9
Emberölés	3872	465	2499	13
Emberölés vétk. v. gy.	623	80	470	17
Súlyos testi sértés	20369	2072	13599	79
Összesen	25899	2733	17179	118
%	56.4	5.9	37.4	0.3

Valamint a szemérem elleni bűntényeknél úgy a testi épség és élet elleni merényleteknél is félreismerhetetlen a műveltség kedvező befolyása a bűntények számának csökkenésére. Az analphabetáknál minden 163 egyénre, míg az olvasni, valamint az olvasni és írni tudóknál minden 495 egyénre esik egy bűntény. A testi épség és élet elleni bűntények tehát az analphabetáknál háromszorta gyakoribbak, épen úgy mint ezt a szemérem elleni bűntényekre nézve láttuk.

16-ik táblázat. Az elítéltek vagyoni állapota.

Testi épség és élet elleni merényletek:			
Vagyoni állapot	Vagyontalan	Kevés vagyonú	Vagyonos
Az elítéltek abs. sz.	29,353	13,057	3,519
%	63·9	28·4	7·7

Az elítélteknek majdnem 64%-a vagyontalan, több mint 28%-a kevés vagyonú, és majdnem 8%-a vagyonos. A viszony tehát a vagyoni állapot és a bűntények száma között itt is ugyanaz, mint a szemérem elleni bűntényeknél. Azonban a bűntényeknek a vagyoni állapot szerint való ezen elosztódása még nem mutat arra, hogy a vagyontalanoknál az ide vonatkozó bűntények tényleg gyakrabban fordulnak elő. Ezt csak akkor lehetne állítani, ha a népesség megoszlását az egyes vagyoni állapotok között szám szerint ismernők, a mire azonban a népszámlálás adatai — mint már említettem — nem terjednek ki.

17-ik táblázat. Az elítéltek előélete.

Testi épség és élet elleni merényletek	Büntetlen	Kihágásért büntetve	Hasonló bűntény miatt büntetve	Egyéb bűntény miatt büntetve
Gyilkossági kísérlet	31	5	2	5
Gyilkosság	1,224	185	44	275
Emberölés	5,164	837	159	689
Emberölés vét. vigy.	1,045	78	18	49
Súlyos testi sértés	27,696	4,015	2,423	1,985
Összesen	35,170	5,120	2,636	3,003
%	76·5	11·1	5·9	6·5

Az ide vonatkozó büntények miatt elítéltek 76·5°/_o-a büntetlen, 23·5°/_o-a rovott előéletű egyén volt. Ez utóbbiak közül hasonló büntény miatt büntetve volt 5·9°/_o, egyéb büntény miatt 6·5°/_o, kihágásáért 11·1°/_o. A visszaesések tehát ezen büntényeknél már gyakoribbak, mint azt a szemérem elleni büntényekre nézve láttuk.

18-ik táblázat. Magzatelhajtás és gyermekgyilkosság.

É v	Magzatelhajtás.		Gyermekgyilkosság	
	Perbe fogot- tak sz.	Elítéltek sz.	Perbe fogot- tak sz.	Elítéltek sz.
1873.	115	30	240	124
1874.	100	26	200	118
1875.	86	16	204	102
1876.	118	36	223	106
1877.	114	59	195	125
1878.	111	49	178	110
1879.	122	60	183	102
1880.	104	46	174	118
Összesen :	870	322	1597	905

A mint ezen táblázatból kitétnik, a magzatelhajtás bünténye miatt elítéltek száma az utolsó 4 év alatt jelentékenyen emelkedett, úgy hogy az 1877—1880-ig elítéltek száma az összes elítélteknek 66·4°/_o-át teszi, szemben az 1873—1876-ig elítéltek 33·5°/_o-ával. A gyermekgyilkosság bünténye ellenben nem, vagy csak alig mutat szaporodást, az 1873—1876-ig elítéltek számát (450), igen kevéssel mulja felül az 1877—1880-ig elítélteké (455).

19-ik táblázat. Az elítéltek neme.

É v	Magzatelhajtás		Gyermekgyilkosság	
	Fi	Nő	Fi	Nő
1873 — 1880.				
Az elítéltek abs. sz.	4	318	18	887
^o / _o	1·2	98·8	2·0	98·0

A magzatelhajtás büntényének természetéből folyik, hogy az elítéltek 98·8%-a nő volt, mert ha nem is számítjuk azon eseteket, a melyekben a terhes nő maga hajtja azt végre, segítők gyanánt rendszerint nők szerepelnek.

A gyermekgyilkosság miatt elítéltek 2·0%-a férfi volt. Nem csupán az új magyar büntető törvénykönyv, hanem az osztrák büntető törvénykönyv is, a melynek alapján az országos statisztikai hivatal részéről ezen összeállítás történt, a gyermekgyilkosság fogalmának constituens tényezőjét képezi az a körülmény, hogy a tettes az anya lett legyen. Ebből a szempontból tehát alig érthető, hogy gyermekgyilkosság bünténye miatt elítéltek között férfiak is szerepelnek, valamint hogy a 60-ik éven túl levő nők gyermekgyilkosságot követ-hessenek el.

20-ik táblázat. Az elítéltek kora.

Életkor	20. évig		20 — 24		24 — 30		30 — 40		40 — 60		60-on túl	
	Fi	Nő	Fi	Nő	Fi	Nő	Fi	Nő	Fi	Nő	Fi	Nő
A magzatelhajtás mi- att elítéltek abs. sz.	—	85	1	108	1	54	2	36	—	29	—	6
%	—	26·3	0·3	33·5	0·3	16·8	0·6	11·2	—	9·0	—	1·9
A gyermekgyilkosság miatt elítéltek abs. sz.	—	248	2	320	3	192	6	96	5	34	2	2
%	—	26·9	0·2	35·3	0·3	21·2	0·7	10·6	0·6	3·8	0·2	0·2

Úgy a magzatelhajtás, valamint a gyermekgyilkosság bünténye miatt elítéltek között a legnagyobb számmal szerepel a 20-tól 24-ig terjedő életkor, a magzatelhajtásnál 5,466, a gyermekgyilkosságnál 1,844 egyénre egy-egy bünténnyel; azután következik a 20-ik évig terjedő kor, és pedig a magzatelhajtásnál 8,300, a gyermekgyilkosságnál 2,900 egyénre egy-egy bünténnyel. A 24-ik évtől kezdve a magzatelhajtás és gyermekgyilkosság miatt elítéltek száma rohamosan apad.

21-ik táblázat. Az elítéltek családi állapota.

Családi állapot	Nőtlen	Hajadon	Nős	Férjes	Özvegy	
					Fi	Nő
A magzatelhajtás miatt elítéltek abs. sz.	1	213	3	69		36
%	0·3	66·1	0·9	21·4	—	11·2
A gyermekgyilkosság miatt elítéltek abs. sz.	3	695	9	90	6	102
%	0·3	76·8	1·0	9·9	0·7	11·3

A magzatelhajtás bünténye miatt elítéltek legnagyobb contingensét hajadonok képezik 4,000 egyénre egy bünténnyel, az özvegyeknél 19,000, és a férjes nőknél 40,000 egyénre esik egy büntény. Az elítélt hajadonok magas %_o-a a büntény természetéből folyik; feltűnőbbnek mutatkozik az a körülmény, hogy az elítéltek több mint $\frac{1}{3}$ -de férjes nő volt, azonban ez az arány nem csupán az abortáló, hanem egyszerűsre mind az abortust más módon végrehajtó férjes nőkre is vonatkozik.

A gyermekgyilkosság bünténye miatt elítéltek legnagyobb része szintén a hajadonokra esik, minden 1,200 egyénre esvén egy büntény, az özvegyeknél minden 7,000, a férjes nőknél minden 31,000 egyénre esik egy büntény. Itt is a büntény természete magyarázza meg a hajadonok nagy számát. A szülés eltitkolásának és a magzat elvesztésének az okát itt is a házasságon kívüli közösülés takargatása képezi. Férjes nőknél inkább az anyagi gondok szerepelnek a cselekmény motivuma gyanánt, míg özvegyekre nézve ugyanaz áll a mi a hajadonokra.

22-ik táblázat. Az elítéltek foglalkozása.

Foglalkozás	Foglalkozás nélkül	Napszámos-cseléd	Iparos, kereskedő vagy gyárm.	Földműves	Iparos, kereskedő vagy gyáros	Tudományos v. művészi foglalkozású	Tisztviselő	Földirtókos vagy tőkepenészes	Előbbi rovatok alá nem esik
A magzatelhajtás miatt elítéltek abs. sz.	13	207	15	35	3	1	1	—	47
%	4·1	64·2	4·7	10·9	0·3	0·3	0·3	—	10·5
A gyermekgyilkosság miatt elítéltek abs. sz.	28	673	10	80	9	—	—	—	105
%	3·1	74·4	1·1	8·8	1·0	—	—	—	11·6

A magzatelhajtás leggyakrabban fordul elő olyan nőknél, a kik iparral, kereskedéssel, avagy gyári munkával segédként foglalkoznak, ezeknél esik 5,700 egyénre egy büntény; utánok következnek a tudomány- és művészettel foglalkozó nők 14,000 egyénre egy bünténnyel, azután a földművesek 18,000, és végre a napszámosok, cselédek 10,000 egyénre egy-egy bünténnyel. A gyermekgyilkosságnál első sorban a napszámosok és cselédek állanak 6,000 egyénre, azután a földművesek 8,000 egyénre, és végre az ipáros, kereskedő, vagy gyármunkásnők 8,500 egyénre egy bünténnyel.

23-ik táblázat. Az elítéltek műveltsége.

Műveltség	Analphabet	Csak olvas	Ir, olvas	Magasabb műveltségű
Magzatelhajtás miatt elítéltek abs. sz.	228	19	73	2
%	70·8	5·9	22·7	0·6
Gyermekgyilkosság miatt elítéltek abs. sz.	658	68	178	1
%	72·7	7·5	19·7	0·1

A mint a 19-ik táblázatból láttuk, úgy a magzathajtás, valamint a gyermekgyilkosság miatt elítéltek majdnem kizárólag nők, az elítélteknek 98·8, illetőleg 98%-a. A 15 éven alúli nők leszámításával, a kik az ide vonatkozó büntényeknél alig jöhetnek tekintetbe, az analphabet nők közül kerek számban minden 10,000 egyénre esett egy magzatelhajtás, és minden 3,500 egyénre egy gyermekgyilkosság; a csak olvasni tudók közül minden 31,000 egyénre egy magzatelhajtás, és minden 8,700 egyénre egy gyermekgyilkosság, és végre az írni és olvasni tudó nők közül minden 20,000 egyénre egy magzatelhajtás, és minden 8,000 egyénre egy gyermekgyilkosság. Ezen adatok semmi kétséget sem hagynak hátra az iránt, hogy a műveltség milyen szembetűnő befolyást gyakorol a szóban forgó kün-tények számának csökkenésére.

24-táblázat. Az elítéltek vagyoni állapota.

Vagyoni állapot	Vagyon nélküli	Kevés vagyonú	Vagyonos
Magzatelhajtás miatt elítéltek abs. sz.	277	39	6
%	86·0	12·1	1·9
Gyermekgyilkosság miatt elítéltek abs. sz.	794	94	17
%	87·7	10·4	1·9

A vagyoni állapotra nézve az eredmény itt is ugyanaz, mint az előbbi két csoportnál. Az elítéltek túlnyomó nagy része vagyonatlan, mintegy 10° -a kevés vagyonú, és alig 2° -a vagyonos.

25-ik táblázat. Az elítéltek előélete.

Előítélet	Büntetlen	Kihágásért büntetve	Hasonló büntényért büntetve	Külön büntényért büntetve
A magzatelhajtás miatt elítéltek abs. sz.	294	11	4	13
%	91·3	3·4	1·2	4·0
A gyermekgyilkosság miatt elítéltek	842	32	14	17
%	93 0	3·5	1·5	1·9

Ezen táblázat szerint a magzat elhajtás és gyermekgyilkosság miatt elítéltek legnagyobb része 90, illetőleg 93° -a büntetlen előéletű egyénekre vonatkozik, a hasonló büntény miatt már egy ízben elítéltek a magzat elhajtásnál 1·2, a gyermekgyilkosságnál 1·5° -al szerepelnek.

Végül a következő táblázat az egyes bűntények számát Ausztriában (a birod. tanácsban képviselt tartományok) és Magyarországon, (Horvátország nélkül) vonatkoztatva Ausztria és Magyarország lakosságára tünteti elénk.

1873 – 80	Az elítéltek száma		Hány lakásra esik egy bünt.	
	Ausztria	Magyarország	Ausztria	Magyarország
Szemérem elleni bűntények	3816	1083	5866	12656
Gyilkosság	1524	1728	14688	7932
Emberölés	2029	6849	11032	2001
Súlyos testi sértés	33180	36119	674	379
Magzatelhajtás	134	322	167053	42566
Gyermekgyilkosság	863	905	25938	15145